

Asia: VN/16699/2021

Lausuntopyyntö kuntia koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämistä

1. Taustatiedot

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

Kunta

2. Ehdotukset kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi

Ehdotus 1: Ohjauksen ja rahoituksen periaatteiden selkiyttäminen

Periaatteet on hyvin määritelty. Pidämme tärkeänä valtionosuuksien ensisijaisuutta sekä valtionavustusten kokonaisuuden hallintaa. Valtionavustukset sopivat parhaiten uuden toiminnan kokeiluun tai aloittamiseen. Tärkeää on myös, että kuntien tehtäväkenttä nähdään eheänä kokonaisuutena ja kun-takonserni yhtenä toimijana. Tulee myös huomioida erityyppisten kuntien erilaiset mahdollisuudet hyödyntää hanketoimintaa. Tulee myös kiinnittää nykyistä enemmän huomiota valtionavustusten mahdollisiin ei-toivottuihin vaikutuksiin kuntien palvelutuotannon suuntautumisessa.

Ehdotus 2: Hyvinvointialueiden ja kuntien tehtävien muutoksen vaikutusten huomiointi

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö on vasta muotoutumassa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhteyspintojen kehittämiseen ja palveluiden katve-alueiden kartoittamiseen ja poistamiseen.

Ehdotus 3: Heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioiminen

On perusteltua siirtää painopiste kunnan talouden kestävyden tarkastelussa koko kuntakonsernin talouden kestävyden, vastuiden ja riskien arviointiin.

Ehdotus 4: Vuosikellon mukainen ennakoitava toiminta

Vuosikello ei sovellu kaikkeen avustustoimintaan. Yhteiskunnassa ja toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ovat yhä useammin nopeita ja enna-koimattomia. Avustustoiminnan pääpainon tulee kuitenkin olla ennakoita suunnitellussa ja pitkäjänteisessä avustustoiminnassa, jota suunniteltu vuosikellomalli jättevöittää.

Ehdotus 5: Laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistäminen

Haasteet on hyvin tunnistettu. Toimenpiteet ovat osin epäkonkreettisia. Valtionhallinnon ja kuntien väliselle keskustelulle yhteiskunnan tilasta ja ilmiöistä tarvitaan uudenlaisia foorumeita.

Ehdotus 6: Pienten toimijoiden ja hankkeiden avustamisen vaikuttavuuden parantaminen

Erityistä huomiota tulee kiinnittää avustustoiminnan menettelyjen keventämiseen ja yksinkertaistamiseen. Pienten kuntien tarpeet tulee huomioida erikseen. Tämä voi tapahtua esimerkiksi yhteistyössä pienkuntien verkoston kanssa.

Ehdotus 7: Verkostojen hyödyntäminen

Avustushaussa tulee aiempaa enemmän mahdollistaa yhteistyö yli maakuntarajojen. Myöskään maantieteellinen yhteys kuntien välillä ei useinkaan ole tarpeen, esim. samantyyppiset eri puolilla Suomea toimivat kunnat voivat tehdä toimivaa yhteistyötä.

Ehdotus 8: Avustustoiminnan roolien ja prosessien selkeyttäminen

Raporttiluonnoksessa rooleja on määritelty ja selkeytetty osuvasti. Tärkeää on kehittää valtiosuusia myöntävien viranomaisten poikkihallinnollista yhteistyötä. Käsittelyprosesseja on välttämätöntä nopeuttaa niitä yksinkertaistamalla. Tärkeää on myös, että poliittinen päätöksenteko keskittyy strategiselle tasolle.

Ehdotus 9: Yhtenäisyyden ja läpinäkyvyyden parantaminen

Digitalisointi on keskeisessä roolissa. Toimenpiteissä on päästy kiitettävän konkreettisiin ehdotuksiin.

Ehdotus 10: Vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntäminen

Tämä on ehkä uudistuksen haasteellisin osio. Vaikuttavuuden arviointia ja seuranta tulee kehittää siten, että sillä ei vaikeuteta ja monimutkaistuteta hankkeiden hakua ja toteutusta.

Ehdotus 11: Tulosten käytäntöön viennin edistäminen periaattein, toimintatavoin ja velvoittein

Tavoite on kannatettava. Tulosten julkaisemisen ja jakamisen tulee kuitenkin tapahtua siten, että se ei liikaa rasita erityisesti pieniä hanketoimijoita.

3 Yleiset huomiot kehittämissuhteista

Yleiset huomiot kehittämissuhteista

-

kunta Teuvan
Teuvan kunta